

VERSLAG REACTIES INTRERNETCONSULTATIE INTREKKING ZONDAGSWET

Verslag van de reacties die via www.internetconsultatie.nl zijn binnengekomen op het wetsvoorstel *Intrekkingswet Zondagswet*

Informatie over dit verslag

Het kabinet is voornemens de Zondagswet in te trekken. De Zondagswet bevat een aantal algemene verboden. Het is bijvoorbeeld verboden op zondag voor 13.00u optochten te houden. Ook is het verboden lawaai te maken in de buurt van een kerk als dat de kerkdienst verstoort. Door de Zondagswet in te trekken gelden deze verboden niet meer landelijk. Wel kunnen gemeenten voortaan naar eigen inzicht verboden instellen. Sportbeoefening en ontspanning op zondag mogen gemeenten echter niet verbieden. Door de Gemeentewet te wijzingen mogen gemeenten dit ook na intrekking van de Zondagswet niet verbieden. Dit voornemen heeft vorm gekregen in het wetsvoorstel dat als titel heeft: Intrekkingswet Zondagswet.

Het kabinet heeft onder andere de Vereniging van Nederlandse Gemeenten en het Interkerkelijk Contact in Overheidszaken gevraagd een reactie te geven op dit wetsvoorstel (bestuurlijke consultatie). Daarnaast heeft het kabinet van 21 april tot en met 1 juni jl. eenieder de gelegenheid geboden via www.internetconsultatie.nl te reageren op dit wetsvoorstel (internetconsultatie). Specifiek zijn als doelgroepen bij de internetconsultatie benoemd: burgers, bedrijven, maatschappelijke organisaties, kerkgenootschappen, burgemeesters en gemeenteraden. Dit verslag ziet op de reacties die zijn binnengekomen op de internetconsultatie.

Informatie over de ontvangen reacties

Algemeen

Er zijn via www.internetconsultatie.nl ruim 8.300 (openbare dan wel niet-openbare) reacties op het wetsvoorstel gekomen. Het grootste deel van de reacties is afkomstig van burgers. Een deel daarvan geeft bij de contactgegevens aan bij welke (eigen) onderneming of organisatie men werkzaam is. Sommigen refereren hier in hun reacties zelf aan, of refereren bijvoorbeeld aan het beroep dat men uitoefent. Enkele reacties zijn afkomstig van maatschappelijke organisaties, zoals een vakorganisatie en een koepelorganisaties, en in een aantal gevallen is namens een (andere) vereniging of stichting gereageerd. Daarnaast hebben circa 100 (personen namens) plaatselijke kerken een reactie op het voorstel gegeven, of is namens een onder een kerkverband ressorterende vereniging gereageerd. Vanuit de lokale politiek(e verenigingen) zijn ook enkele reacties verkregen (circa 10).

De inhoud van de reacties is als volgt te verdelen. In enkele tientallen gevallen wordt steun geuit voor het wetsvoorstel (circa 30). Deze reacties laten zich samenvatten met de stelling dat de Zondagswet niet meer past in het huidige tijdsgewricht. In enkele gevallen werd niet duidelijk of betrokkene voor of tegen intrekking van de Zondagswet moet worden gehouden (circa 20). In alle overige gevallen (circa 8250) geeft de respondent aan tegen intrekking van de Zondagswet te zijn. Veelal worden daarbij één of meer van onderstaande argumenten gebruikt.

Inhoudelijk

In bijna 4300 reacties wordt als argument genoemd dat intrekking van de Zondagswet ertoe leidt dat er geen vast (collectief) moment van rust meer zal zijn, terwijl het voor ieder mens nodig is, al dan niet in sociale verbanden, tot rust te komen. Ook wordt aangegeven dat de participatiemaatschappij vraagt om een moment om tot rust te komen, in plaats van alle dagen van de week zonder rustmoment door te moeten gaan. Gebrek aan rust zou ook leiden tot een toename van gezondheidsklachten en daarmee ook tot arbeidsongeschiktheid. Gevreesd wordt na intrekking van de Zondagswet geen zondagsrust meer te mógen houden.

Voor bijna 1600 respondenten zijn mogelijke economische en arbeidsrelationele consequenties reden om zich tegen dit voorstel uit te spreken. Een deel van de respondenten vreest dat winkels voortaan op zondag (ongelimiteerd) open mogen zijn, waarvan met name de middenstand te lijden zou hebben. Ook wordt aangegeven dat het leidt tot een toename van arbeid op zondag (al dan niet van overheidspersoneel) in het kader van de evenementen die mogelijk plaatsvinden. In andere reacties wordt aangegeven dat intrekking van de Zondagswet het bijzondere karakter van de zondag tenietdoet, met als gevolg dat in de toekomst de druk om winkels op zondag open te stellen groter wordt of dat het moeilijker wordt het verrichten van arbeid op deze dag om principiële redenen achterwege te laten. Het onderhavige wetsvoorstel schept in die zin een precedent, zo wordt gesteld.

In bijna 4300 reacties wordt een beroep gedaan op een norm uit de Bijbel. Samengevat wordt op dat punt aangegeven dat de zondag door God als rustdag is ingesteld tot welzijn van de mens. Deze rustdag, biedt de mens de mogelijkheid zich te bezinnen op het leven en dient om die reden een ander karakter te hebben dan de andere dagen in de week, zo wordt gesteld. Intrekking van de Zondagswet zou aan dit voorschrift tornen, zo wordt – vaak onder verwijzing naar één of meer passages in de Bijbel – aangegeven.

Daarnaast wordt door ruim 1200 respondenten aangevoerd dat het wetsvoorstel 'haaks staat op de joods-christelijke traditie die Nederland kenmerkt'. Uitdrukking geven aan die traditie zou voor behoud van de Zondagswet pleiten. Daarbij vermelden respondenten ook dat christenen wereldwijd al 2000 jaar op de eerste dag van de week samenkomen om de opstanding van Jezus te herdenken. Een aanpalend argument, dat in circa 900 reacties genoemd wordt, is dat democratie mede inhoudt dat respectvol met minderheden wordt omgegaan. Intrekking van de Zondagswet geeft daar geen blijk van maar wordt juist als negatieve bejegening van christenen ervaren.

Circa 750 respondenten geven aan het van groot belang te achten op zondag ongestoord samen te kunnen komen in een eredienst. De vrees wordt geuit dat intrekking van de Zondagswet leidt tot (meer) verstoring van de kerkelijke erediensten. In dat kader wordt door een aantal (personen namens) plaatselijke kerken gewezen op het feit dat hun kerkgebouw in het centrum van de stad of het dorp staat; vaak eveneens een geschikte plaats om evenementen te houden. Het ongestoord kunnen samenkomen wordt door intrekking van de Zondagswet naar verwachting in de toekomst moeilijker, zo wordt vanuit deze kerken ingebracht.

In ruim 300 reacties wordt betoogd dat het beleid inzake de zondagsrust uniform geregeld dient te zijn. Een centraal geregelde dag van rust wordt voorgestaan omdat wordt verwacht dat sommige (grote) gemeenten in het geheel geen regels zullen stellen ter bescherming van de zondagsrust. Ook wordt aangegeven dat de Zondagswet een goed evenwicht vindt tussen de diverse wensen en belangen in de Nederlandse samenleving. Sommige van deze respondenten stellen daarnaast dat, nu met dit wetsvoorstel de bescherming van de zondagsrust aan gemeenten wordt overgelaten, dit ook ten aanzien van sportbeoefening en andere vormen van ontspanning zou moeten gelden.

Informatie met betrekking tot het vervolg

Geconstateerd wordt dat het wetsvoorstel bezwaren oproept bij een groot aantal respondenten bij de internetconsultatie. Deze bezwaren lijken mede te berusten op onduidelijkheden over het karakter en de consequenties van het wetsvoorstel. Dat is voor het kabinet aanleiding geweest om in de consultatieparagraaf van de memorie van toelichting het wetsvoorstel te verduidelijken. Een en ander wordt openbaar – tezamen met de opbrengsten uit de bestuurlijke consultatie – op het moment dat het wetsvoorstel wordt aangeboden aan de Tweede Kamer.